

Katarína Belanová

VIACÚROVNŇOVÉ ROZHODOVANIE V OCHRANE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

***Abstract:** The ongoing processes of globalisation and European integration have shifted authority away from the national state up to the European level and down to sub-national levels, with an increasing role of non-state actors. Governance becomes organised through multiple jurisdictions and can no longer be understood as a central state monopoly. This poses a challenging question as to how traditional institutional systems concentrated around a central state can adapt to new roles, where direct control over decision making is shrinking but demand for co-ordination of the complex social arena is expanding. Key issues here relate to ensuring democratic decision making in the process of transformation from traditional governments to governance.*

***Keywords:** globalisation, environmental policy, governance.*

JEL: Q 56, Q 48

Úvod

Globalizácia, najmä globálnych ekonomických záujmov, vo veľkej miere ovplyvnila „Europeanizáciu“¹ environmentálnej politiky a posunula tvorbu rozhodnutí od riadenia k spravovaniu.

Zatiaľ čo riadenie (vláda) sa spája s aktivitami podporovanými formálnymi inštitúciami a autoritami, správa (spravovanie) sa týka väčších sociálnych procesov a funkcií vrátane neformálnych a formálnych inštitúcií a mnohých účastníkov. [1] Podľa inej definície sa riadenie vzťahuje na formálne procesy politickej kontroly na ústrednom regionálnom, resp. miestnom stupni a spravovanie na koordináciu sociálnych vzťahov za neprítomnosti zjednocujúcej authority.^{2 3} [2]

¹Europeanizácia je termín používaný predovšetkým na opis toho, aký vplyv má európska integrácia na politiky členských štátov.

²Podľa definície EÚ spravovanie (governance) znamená pravidlá, procesy a správanie, ktoré ovplyvňujú riadenie na Európskom stupni, najmä pokiaľ ide o otvorenosť, participáciu, zodpovednosť, efektívnosť a súdržnosť (EK, 2001).

³V množstve jazykov strednej a východnej Európy neexistuje pojem spravovanie (governance), keďže riadiace procesy v socializme boli vykonávané predovšetkým centralizovanými vládami (governments).